

Beantwoording schriftelijke vragen

van: het college

aan: de raad

betreft: vragen fracties van GroenLinks-PvdA en CDA naar aanleiding van de presentatie over de stand van zaken van de renovatie van zwembad Octopus.
datum: 2 juni 2017

In een brief van 16 mei stelt de fracties van GroenLinks-PvdA en CDA een aantal vragen over de stand van zaken van de renovatie van zwembad Octopus. Hieronder vindt u de gestelde vragen met de tekst over de aanleiding en de bijbehorende antwoorden.

Aanleiding voor de vragensteller

Vragen en antwoorden van de fractie GroenLinks-PvdA:

- 1. Is het mogelijk om de toegezegde aanvullende informatie op inhoud en kosten te detailleren en specificeren zodat de fractie zich een oordeel kan vormen over het korte en middellange termijn onderhoud, duurzaamheid en economische (marketing) maatregelen die hebben geleid tot de afweging om de investering van oorspronkelijk € 1.2 mln naar € 4 mln uit te breiden?*

U geeft aan dat de oorspronkelijke investering € 1,2 miljoen is. Dit is niet correct. De oorspronkelijke investering was in het raadsvoorstel van 31 maart 2015 met nummer 245277 als volgt aangegeven:

Totale renovatie kosten	€ 1.008.600
Compensatie vergoeding SRO	€ 285.600
Totaal	€ 1.294.200

Vrijval groot onderhoud voor glijbaan en filterinstallaties (schatting)- € 515.000

Benodigd extra budget voor renovatie € 779.200

Het renovatie bedrag was in 2015 dus € 1.294.200.

Daarnaast heeft uw raad besloten een budget voor duurzaamheidsmaatregelen beschikbaar te stellen van € 450.000. Dit maakt het totale renovatie budget, exclusief regulier groot onderhoud, € 1.744.200

In het raadsvoorstel van maart 2015 is tevens aangegeven dat indien de raad besluit middelen ten behoeve van het groot onderhoud beschikbaar te stellen, in 2015 te starten met het zwembad te gaan onderhouden volgens het meerjarig onderhoudsplan zoals deze was opgesteld n.a.v. de conditie meting.

Het detailleren en specificeren van de gevraagde informatie is lastig weer te geven in deze antwoordbrief. Indien gewenst kunnen wij u het gebruikte Excel bestand toesturen. Het is een bestand met meer dan 900 regels.

2. *Is het gezien de omvangrijke (verandering in) investering een overweging geweest voor het College om instemming van de Raad te vragen ? Zo nee waarom niet ?*

Ondanks dat het uitvoeren van het groot onderhoud een bevoegdheid is van het college was het achteraf gezien, vanwege de hoogte van het uit te geven bedrag, goed geweest de raad eerder mee te nemen in de omvang van de totale renovatie inclusief de werkzaamheden vanuit het groot onderhoud. Het combineren van renovatie werkzaamheden en grootonderhoud is gedaan om aanbestedingsvoordelen te behalen en frequente sluitingen van het zwembad in de toekomst te beperken.

Voor de uitvoering van het totaal aan werkzaamheden, is er dekking gevonden binnen het budget voor groot onderhoud, het door de raad beschikbaar gestelde budget voor renovatie en het beschikbaar gestelde budget voor het nemen van duurzaamheidsmaatregelen.

Omdat er voor totale werkzaamheden geen extra budget nodig is, was er naar ons inzien geen separaat raadsbesluit nodig. Gezien de omvang van het bedrag erkennen wij dat het beter was geweest u hier in mee te nemen.

3. *Is er nader onderzoek gedaan naar het economisch (bezoekersaantallen) en financieel (alternatieve scenario's) rendement op deze investering ?*

Er is t.o.v. van het onderzoek 2015 geen nieuw onderzoek gedaan. De te maken investeringen maken deel uit van het onderhoudsplan en hadden op korte of middellange termijn uitgevoerd moeten worden.

Het rapport van Drijver en Partners uit 2015 laat zien dat wanneer er een investering gedaan wordt waarbij de huidige kwaliteiten van het zwembad behouden blijven dat te verwachten is dat de bezoekaantallen gehandhaafd blijven, dit ondanks de ontwikkelingen in de omgeving.

Daar het investeringen zijn die voorzien waren, ze vloeien immers voort uit het onderhoudsplan, was er voor het college geen aanleiding om nader onderzoek te verrichten.

4. *Is bij deze her calculatie van scenario's gezien het substantieel aantal Amersfoortse gebruikers rekening gehouden met het nieuwe concurrerende zwembad Amerena bij onze burens? Zo nee waarom niet?*

In het onderzoeksrapport uit 2015 "zwemmen in Leusden" uitgevoerd door Drijver en Partners is ingegaan op regionale trends en ontwikkelingen. Conclusie was destijds dat de veranderingen in Amersfoort, het verdwijnen van het sportfondsenbad en zwembad Liendert en de komst van Amerena, geen directe gevolgen zou hebben voor de concurrentie positie van Octopus. Destijds is er vanuit gegaan dat Amerena zou bestaan uit een 50 meter bad, 25 meter bad en springtorens. Er zijn geen (recreatieve) toevoegingen

gedaan waardoor wij de conclusie uit 2015 nog steeds onderschrijven en daarom is er geen aanvullend onderzoek gedaan.

5. *Blijft het College gebruik van het zwembad in de Glind stimuleren en zo ja op welke wijze ?*

De gemeente heeft in het verleden een subsidie overeenkomst met zwembad de Glind gehad. De gemeente stimuleert niet actief het gebruik van zwembad in de Glind.

6. *Kan het College aangeven wat het maatschappelijk en financieel rendement van deze investering is voor de (burgers van) Leusden ?*

In het rapport van Drijver en Partners is aangegeven wat het maatschappelijk en financieel rendement van zwembaden is in Nederland. Door in Leusden het zwembad open te houden is het maatschappelijk en financieel (niet in concrete euro's) rendement:

Het zwembad levert een essentiële bijdrage in Leusden als het gaat om zwemveiligheid, leefbaarheid en een aantrekkelijk woon- en vestigingsklimaat, sport, gezondheid en zelfs de leerprestaties van kinderen. Het zwembad levert zo direct en indirect veel geld op (lagere kosten en risico's op andere beleidsterreinen). Onderstaand gaan we in op het brede maatschappelijke belang van het zwembad en de zwemsector voor Leusden en haar inwoners. Dit brede belang vraagt ook om bredere beleidsaandacht van zwemaanbod en zwemactiviteiten.

Zwemveiligheid

Met het waterrijke karakter van Leusden en de prominente rol van water in veel vormen van vrijetijdsbesteding van Leusdenaren, is het omwille van veiligheid noodzakelijk dat iedere inwoner van Leusden een minimum zwemniveau bezit. Minder aanbod aan zwemvoorzieningen heeft een negatief effect op het aantal kinderen dat leert zwemmen en de zwemveiligheid in de gemeente.

Leefbaarheid en aantrekkelijk woon- en vestigingsklimaat

Het zwembad is een belangrijk onderdeel van het elementaire voorzieningenpakket van een gemeente. Onvoldoende aanbod heeft een negatief effect op de aantrekkelijkheid van de gemeenten en de regio. Leusden staat in de regio bekend vanwege het aantrekkelijke zwembad. Dit draagt bij aan het positieve imago van de gemeente.

Sport

Zwemmen is een veel beoefende sport in Leusden. Daarnaast is zwemmen de minst blessuregevoelige sport. Afgeleid van cijfers over heel Nederland schatten wij in dat 6.000 Leusdenaren minimaal een keer per maand en 720 mensen wekelijks zwemmen. Leusden beschikt over een grote en actieve zwemvereniging. Deze vereniging is zeer betrokken bij het zwembad en de maatschappij. Dat blijkt onder andere uit de activiteiten die worden ontwikkeld voor bijzondere doelgroepen.

Gezondheid

Zwemmen is goed voor de gezondheid en kan daardoor een forse besparing opleveren op de gezondheidskosten. Ook ouderen vinden graag hun 'beweging' in het zwembad, en het aantal ouderen neemt in de komende decennia sterk toe.

Leerprestaties

Sporten op school leidt tot betere leerprestaties. Sport, spel en beweging in het water brengt kinderen in contact met het zwembad en vormt een belangrijk onderdeel in het bewegingsonderwijs. Het gaat dus om veel meer dan zwemveiligheid en schoolzwemmen. Hiertoe zijn in Leusden nieuwe concepten van bewegingsonderwijs ontwikkeld in zwembaden waarbij o.a. financiële ondersteuning vanuit het bedrijfsleven is geworven.

Economische impact van zwemmen

93 miljoen zwemactiviteiten van Nederlanders maken de zwemsector van grote financiële betekenis, zowel direct als indirect. Zo genereren deze 93 miljoen zwemactiviteiten € 600 miljoen aan directe uitgaven. De indirecte economische impact is nog omvangrijker. Naast realisatie en onderhoud, hebben de diverse maatschappelijke functies een bewezen economische waarde. Denk aan de kostenbesparende functie van zwemmen als het gaat om gezondheidseffecten en de functie van het zwembad op de aantrekkelijkheid van de gemeente en regio als woon- en vestigingsplaats. Een investering in een zwembad is een investering in de leefbaarheid van de samenleving. De meeste sociale problemen in een samenleving komen immers voort uit een eerdere verwaarlozing van de sociale dimensie. Die sociale dimensie is meestal restpost van de berekeningen.

7. Op welke wijze dan wel voor welke aangepaste (oude en nieuwe) waarde komt zwembad Octopus op de balans van de gemeente te staan ?

Het eigendom van het zwembad is in 2009 verkregen door de gemeente en wordt afgeschreven in 20 jaar. De boekwaarde van zwembad Octopus bedraagt ultimo 2016 € 1.536.500 en staat als Activum op de balans van de gemeente.

Gelet op de aard van de werkzaamheden (kwaliteitsbehoud/regulier onderhoud/ voldoen aan wettelijke eisen) is er hier sprake van een levensduur verlengende investering met economisch nut. Daarvoor geldt dat de investering zal moeten worden geactiveerd. De uit de investering voortvloeiende kapitaallasten worden gedekt uit de daarvoor door de raad eind 2015 beschikbaar gestelde gelden (€ 779.200), de binnen de voorziening gereserveerde middelen (€ 2.723.400) en het krediet voor de te treffen maatregelen op het gebied van duurzaamheid.

Voor de duurzaamheidsmaatregelen heeft de raad een afzonderlijk krediet beschikbaar gesteld van € 450.000 (zie raadsvoorstel 273758) Dit krediet wordt afgeschreven in 15 jaar waarbij de kapitaallasten worden gedekt uit de te behalen rendementen i.c. een verlaging van de aan de SRO te betalen exploitatiesubsidie.

Na investering bedraagt de totale boekwaarde van het zwembad € 5.489.100.

8. *Is er met het naar voren halen van gepland onderhoudsbudget nog sprake van resterend regulier of grootschalig onderhoud cq onderhoudsbudget voor de komende jaren ? Kunt u planmatig de relatie van dit onderhoudsbudget met de € 4 mln investering aangeven?*

Voor de beantwoording van deze vraag, verwijzen wij u naar de memo die wij u hebben toegezonden gedateerd 23 mei 2017. Uit deze memo blijkt dat er ook ns de uitvoering van de renovatie en het groot onderhoud, ook voor de komende jaren nog onderhoudsbudget is gereserveerd.

9. *Kan het College aangeven op welke wijze deze (extra) investering van invloed is op de toegangskosten voor de burgers van Leusden voor de komende 2-5-10 jaar ?*

De toegangskosten voor de burgers zijn een onderdeel van de exploitatie door SRO. De investering in onderhoud en renovatie is niet van invloed op de toegangskosten.

10. *Het contract tussen Leusden en SRO loopt in 2019 af. Al eerder is vastgesteld dat het contract tussen Gemeente en SRO bepalingen bevat die aan herziening toe zijn. Verandert de extra investering iets in de (huidige of toekomstige) exploitatie cq de verantwoordelijkheid van of het (huidige of toekomstige) contract met SRO?*

De overeenkomst met de SRO loopt t/m 2029 met een herijkingsmoment in 2019. De gedane investeringen op het gebied van duurzaamheid zullen de energielasten van het zwembad omlaag brengen. Bij de herijking van het contract in 2019 zullen deze energiebesparingen meegenomen worden in de aanpassingen in het contract.

11. *Eerder heeft Drijver en Partner onderzoek gedaan naar de staat en functionaliteit van zwembad Octopus. Is dit bureau ook gevraagd te adviseren bij de extra aanpassingen en investeringen ? Zo ja kunt u ons dit aanvullende advies doen toekomen?*

De onderhoudswerkzaamheden bovenop de renovatie hadden op korte- of middellange termijn uitgevoerd moeten worden. Hierover zijn we niet in gesprek gegaan met Drijver en Partners.

12. *Is de aangestelde projectleider (verbouw proces) onafhankelijk van gemeente en SRO en is hij betrokken geweest bij de opzet en besluitvorming van de oorspronkelijke en geïntensiverde verbouwing ? Zo ja op welke wijze en zo nee waarom niet?*

NV SRO is opdrachtnemer van de renovatie en zij hebben vervolgens in een later stadium een extern projectleider aangesteld. De projectleider is dus later pas in beeld gekomen en is in 2015 niet betrokken geweest bij het advies aangaande het extra benodigde budget voor de glijbaan en filterinstallaties. De projectleider is wel betrokken bij de selectie en optimalisatie van

onderhoudswerkzaamheden uit het MOP die in deze periode worden gecombineerd met de renovatiewerkzaamheden.

Vragen en antwoorden van de fractie CDA

1. *U gaat de beweegbare vloeren vervangen. Kunt u dat motiveren? Over hoeveel jaar worden beweegbare vloeren afgeschreven? En hoe oud zijn de huidige vloeren? Kunt u het vervangen ook uitstellen? Waarom heeft u dat niet vermeld in het raadsbesluit?*

De technische levensduur van beweegbare vloeren is 20 jaar. In het oude MJOP stonden de beweegbare vloeren ingepland voor vervanging in respectievelijk 2015 (doelgroepen bad) en 2022 (wedstrijd bad). Dat betekent dat de vloeren zijn aangebracht in 1995 respectievelijk 2002. In het nieuwe onderhoudssysteem worden de onderhoudswerkzaamheden gepland op basis van technische inspectie van de verschillende onderdelen. In dit nieuwe systeem stonden de vloeren gepland op vervanging in respectievelijk 2015 en 2017.

2. *Kunt u een specificatie van de kosten van 2015/2016 en de specificatie van de kosten in 2017 naast elkaar zetten en de verschillen verklaren?*

Voor de beantwoording van deze vraag verwijzen wij u naar de memo die wij u naar aanleiding van de toezegging op de informatie avond hebben toegezonden (23 mei 2017)

Het detailleren en specificeren van de gevraagde informatie is lastig weer te geven in deze antwoordbrief. Indien gewenst kunnen wij u het gebruikte Excel bestand toesturen. Het is een bestand met meer dan 900 regels.

3. *Jaarlijks is een budget beschikbaar van 370.000 euro voor groot onderhoud. Dit gaat u nu gebruiken voor renovatie. Indien er onvoorziene installaties binnen 7 jaar toch groot onderhoud nodig hebben, hoe gaat u die kosten dekken?*

Het klopt dat er op basis van de laatst bijgestelde meerjarige onderhoudsplanung een jaarlijks gemiddeld budget van € 370.000 nodig is voor onderhoud aan het zwembad. De kosten die nu worden gemaakt zijn grotendeels voorzien in deze meerjarige onderhoudsplanung, m.a.w. daarvoor hebben wij dekking in onze begroting. Voor het deel dat niet was voorzien heeft de raad afzonderlijke kredieten beschikbaar gesteld (€ 779.200 in 2015 en € 450.000 in 2016).

Het groot onderhoud van de installaties, zoals die na renovatie in het zwembad zitten, kunnen volledig vanuit het MJOP worden bekostigd. Met het meerjarig onderhoudsplan zijn alle bouwdelen in beeld gebracht (en begroot / gepland).

Er is net als in het verleden bij de oude onderhoud systematiek geen budget gereserveerd voor onvoorziene zaken. Het is echter altijd mogelijk

dat er onvoorziene kosten aan het zwembad kunnen ontstaan waarmee geen rekening is gehouden in het meerjarige geplande onderhoud. We gaan er vooralsnog niet vanuit dat deze situatie zich zal voordoen.

- 4. Het huidige voorstel lijkt niet op het raadsbesluit van 2015 en 2016. Waarom wijkt de renovatie zo af van de besluiten genomen in 2015 en 2016? Kunt u uitleggen waarom u niet met een nieuw raadsvoorstel naar de gemeenteraad gekomen bent?*

Zie beantwoording vraag 2 fractie Groen Links-PVDA